

Autor: Aneta Houšková, Učitelství pro střední školy, N PG-VV, prezenční studium

Téma diplomové práce: Stopy v současném umění

Oponent práce: doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D.

Zvolené téma diplomové práce Anety Houškové je nesporně zajímavé, ba přímo atraktivní, ale zároveň poněkud zrádné, protože se pod ním může skrýt téměř vše. Tak trochu připomíná tematická vymezení jednotlivých ročníků La Biennale di Venezia, která jsou většinou rafinovaně zvolená tak, aby hlavní kurátor měl naprostou svobodu ve výběru autorů a jejich děl. Pak záleží na osobnosti kurátora, jakou koncepci zvolí, aby dokázal nekonečné možnosti realizace přehledně a přesvědčivě strukturovat a konkretizovat. Domnívám se, že z hlediska koncepce diplomantka zvládla „vrtošivé“ téma úspěšně. Prvním důležitým krokem bylo vymezení pojmu STOPA, a to jak v obecném významu slova (1.1.), tak i vymezení stopy ve výtvarném umění (1.2.). V kapitole zaměřené na stopu ve výtvarném umění diplomantka rozdělila téma stopy do několika „motivů“: 1.3. Stopa jako název v současném umění; 1.4. Stopy jaké téma v současném umění s podkapitoly 1.4.1. Krajina a město; 1.4.2. Historie a čas; 1.4.3 Otisky a doteky a 1.4.4 Světlo a stín. Tak se jí podařilo celkem přehledně strukturovat teoretickou část práce.

Dá se konstatovat, že diplomantka „pevnou rukou“ držela téma pod kontrolou v kapitole 1.3. Stopa jako název v současném umění. Sympatickým rysem této kapitoly je důsledné zaměření na umění 21. století a vybraná vizuální díla jsou nesporně zajímavá a především rozmanitá. V koncepci kapitoly 1.4. Stopy jako téma v současném umění hodnotím pozitivně rozdělení do čtyř podkapitol – 1.4.1. Krajina a město; 1.4.2. Historie a čas; 1.4.3. Otisky a doteky a 1.4.4. Světlo a stín, protože jinak by se tato kapitola rozpadla v nekontrolovatelnou informační tříšť. To se tak trochu stalo v rámci jednotlivých podkapitol, např. v podkapitole Krajina a město bych poněkud váhal v označení land-artové instalace Ivana Kafky Lesní koberec pro náhodné houbaře jako stopy v krajině, spíš jí vnímám jako landartovou variantu Albersových Čtverců. V této souvislosti souhlasím s motivem pomíjivosti, méně již s fenoménem stopy. To se do jisté míry týká i jiných děl. To však není míněno jako výtky ale jako názorový dialog.

Nejpřehlednější a nejsevěřenější z kapitoly 1.4. je podkapitola 1.4.3. Otisky a doteky, a to z několika důvodů: a) je časově spojena s 2. avantgardou a s výjimkou Kleina a Reise s českým prostředím; b) je zde méně autorů, a tudíž je jim věnovaná větší pozornost; c) o oprávněnosti volby nemůže být pochyb. Já osobně zde poněkud postrádám jeden z nejslavnějších otisků 2. poloviny 20. století, Otisky pneumatik jako společné dílo R. Rauschenberga a J. Cagea, zejména pak v souvislosti s Train-Tracks Maria Reise. To je ale jen osobní povzdech nikoliv výtky.

Kladně hodnotím jednak mimořádnou šíři záběru, bohatou odbornou literaturu a další kvalitní zdroje a v souvislosti s tím i stejně bohatý poznámkový aparát.

Mám jen několik drobných výtek, které však rozhodně neoslabí výborný dojem z mimořádně kvalitní práce. Tou první výtkou je grafická úprava práce. Na katedře výtvarné výchovy by grafický design diplomové práce měl být na úrovni kvalitních publikací včetně pojetí obrazových ukázek v textu, zalomení jednotlivých stran atd. Stačí si vzít kvalitní obrazovou publikaci jako vzor – určitě se v ní neobjeví nesmyslně umístěné pidiobrázky a podobné grafické nešvary. Navíc je – v souladu s obsahovým zaměřením práce – pomíjívá i její

digitální varianta. Další drobná výtka se týká rozhovoru s Patrikem Proško. Není nezbytně nutné zachovat hovorovou češtinu a někdy i formulační neohrabanost – i odborných časopisech jsou rozhovory dodatečně jazykově kultivované.

Mimořádná kvalita teoretické části práce se promítá i do výtvarné (praktické) a didaktické části práce. Ty prozrazují jak výtvarnou tak i didaktickou intuici a citlivost a jsou těsně provázané s teoretickou částí.

Pro obhajobu diplomové práce zaměřte specifickou pozornost na následující okruhy otázek:

1. Uveďte názorné příklady uplatnění stop v klasické moderně a demonstруйте je na obrazové dokumentaci
2. Mohla byste blíže a konkrétněji uvést příklady stop v jiných uměleckých druzích?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení Výborně.

24.5. 2020

doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D.